

Campagne voor vuilboom

Citroenvlinder kan niet wachten

Op de eerste mooie zonnige dagen in februari kun je citroenvlinders al zien patrouilleren door bossen en parken. De felgele mannetjes vallen van tientallen meters afstand op. Maar tot in mei en zelfs in de zomer zijn ze te zien. Dan drinken ze van de nectar uit de vlinderstruik in uw tuin. Ze zijn al vroeg in het jaar present omdat ze als vlinder overwinteren. Ze verschuilen zich de hele winter in klimop en in coniferen en kunnen dus snel reageren op het verschijnen van de zon. Het rondvliegen (patrouilleren) van de mannetjes is gericht op het vinden van een vrouwtje. Als hij er een in de gaten krijgt, wordt er gebaltst om er zeker van te zijn dat ze bij elkaar passen. De balts van de citroenvlinder bestaat uit een dansende vlucht, tot hoog in de lucht, waarbij het mannetje het vrouwtje volgt. Het grappige ervan is dat beide vlinders regelmatig achteruit vliegen. Dit gedrag duurt vele minuten en als u er oog voor krijgt, heeft u goede kans om het zelf ook te zien te krijgen.

Citraenvlinder

Vuilboom van levensbelang

De rupsen van de citroenvlinder zijn erg kieskeurig en eten alleen vuilboom, ook wel sporkehout genoemd (*Rhamnus frangula*), en wegedoorn (*Rhamnus carthartica*). De eitjes van de citroenvlinder worden afgezet op de jonge, net ontluikende blaadjes van deze waardplanten. Wegedoorn komt eigenlijk alleen in de duinstrook voor. In het binnenland is de vlinder dan ook vrijwel helemaal gebonden aan vuilboom. Zonder deze plant geen citroenvlinders. Vuilboom is een 1 tot 4 meter hoge heester met meestal rechte, gladde takken en losse vertakking. De schors is van buiten grijszwart, met veel witte, korte kurkwraten. De groen-witte kleine bloempjes hebben korte steeltjes en zitten in groepjes van 2 tot 8 in de bladoksels. De plant bloeit heel lang (van mei tot in september) en de bloemen worden door veel insecten bezocht. De vruchten zijn ongeveer erwtgrote, blauwzwarte steenvruchten die door vogels worden gegeten.

Plant vuilboom in je tuin

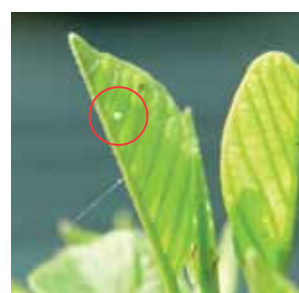
Vuilboom of sporkehout komt op de zandgronden regelmatig voor, vooral in bosgebieden. In het stedelijk gebied is de plant minder aanwezig, terwijl het een uitstekende soort is voor bosplantsoenen en kleine boomgroepjes. Het is een vrij klein blijvende boom met fraai lichtgroen blad. Hij past dus ook in de meeste stadstuinjes en voor citroenvlinders is hij essentieel. Ook rupsen van het boomblauwtje leven op de vuilboom, zij eten de bloemknoppen. Meer vuilboom betekent dus meer rupsen van boomblauwtjes en dus meer vlinders! Allerlei andere vlindersoorten drinken regelmatig op vuilboom. Zo zitten er soms wel twintig of meer eikenpages in, die je pas ziet als ze gestoord worden en van de struik opfladderen. Daarnaast is het er constant een gezoem van bijen en hommels. Door de enorme nectarhoeveelheid in de bloemen is het een zeer aantrekkelijke drachtplant voor bijen. Hoewel hij lang bloeit en veel bloemen heeft, is de vuilboom nooit een favoriete tuinplant geworden.

Vuilboom

foto's Kars Veling

Dat heeft vast te maken met de grootte en kleur van de bloemen. Veel tuinplanten hebben grote en zeer kleurige bloemen en de vuilboom is te bescheiden om daarmee te wedijveren. Toch moet daar maar eens verandering in komen. Over een jaar of wat staan in alle tuinen een of meer vuilbomen. Goed voor de vlinders en goed voor de bijen!

Eitje citroenvlinder op vuilboom

foto Henk Bosma

Boomblauwtje